

Finanssivalvonnalle

Luonnos virtuaalivaluutan tarjoajia koskeviksi Finanssivalvonnan määräyksiksi ja ohjeiksi 4/2019

Fintech Finland esittää täsmennyksiä asiakkaan tuntemista ja riskienhallintajärjestelmiä koskeviin kohtiin

- Fintech Finland (FinFin) kannattaa MOK-luonnoksen lähtökohtaisia tavoitteita.
- Finanssivalvonta (FIVA) antaa suosituksia asiakkaan henkilöllisyyden tunnistamisessa käytettävistä luotettavista lähteistä. Esimerkkeinä esitetyt lähteet ovat mielekkäitä suomalaisessa toimintaympäristössä, mutta voivat muodostua haastaviksi kansainvälisellä tasolla.
- FIVAn tulkin mukaan rahanpesulain tarkoittamat satunnaiset asiakkuudet eivät ole mahdollisia virtuaalivaluuttaan liittyvien palvelujen yhteydessä. Tältä osin ei tulisi tehdä kategorista poissuljenta yhden, voimakkaasti kehittyvän toimialan osalta.

1 Asiakkaan tunnistamisen luotettavat lähteet

FIVA antaa suosituksia asiakkaan henkilöllisyyden tunnistamisessa käytettävistä luotettavista lähteistä:

(47) Finanssivalvonta suosittaa, että virtuaalivaluutan tarjoaja käyttäisi ResL 3 luvun 11 §:ssä tarkoitettuna "luotettavana lähteenä" asiakkaan henkilöllisyyden todentamiseksi hankittaville lisäasiakirjoille tai -tiedoille esimerkiksi viranomaisten ylläpitämiä rekistereitä, kuten esimerkiksi väestötietojärjestelmiä.

(48) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottavalla olisi käytössään menetelmiä, joilla se voi tarkistaa asiakkaan etätunnistamisen välityksellä antamat tiedot.

Virtuaalivaluuttoihin liittyvä toiminta on leimallisesti kansainvälistä. Asiakkaiden tunnistamiseen ei kuitenkaan ole yhteiseurooppalaista lähestymistapaa, vaan eri markkinoille on tältä osin muotoutunut erilaisia käytäntöjä.

FIVAn suosituksilla on merkitystä esimerkiksi KYC-palveluntarjoajien valinnassa. Nykyisin virtuaalivaluuttapalvelujen tarjoajien ulkomaisilla asiakkailla ja yhteistyökumppaneilla on käytössään erilaisia ohjelmia, jotka vahventavat henkilöllisyyden muista asiakirjoista, kuten henkilöllisyystodistuksesta ja sähkölaskusta tai keräävät yrityksen osalta tarvittavan dokumentaation. Eri maissa käytäntö on varsin kirjavaa ja perustuu saatavilla oleviin informaatioon.

FIVAn esimerkinomaisesti esittämät luotettavat lähteet ovat mielekkäitä suomalaisessa toimintaympäristössä, mutta voivat muodostua haastaviksi kansainvälisellä tasolla. **FinFin esittää, että kohdan 47 esimerkkien täsmennettäisiin soveltuvan, jos kyseisiä lähteitä on käytettävissä.**

2 Satunnaiset asiakkuudet

FIVA tulkitsee rahanpesulain määrittelemien satunnaisten asiakkuuksien soveltumista virtuaalivaluuttapalveluihin:

(51) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan virtuaalivaluuttaan liittyvien palvelujen tarjoaminen ei mahdollista satunnaisia asiakkuuksia rahanpesulain tarkoittamassa merkityksessä.

Virtuaalivaluutan tarjoajista annetulla lailla laajennettiin soveltamisalaa kansallisesti koskemaan myös virtuaalivaluutan liikkeeseenlaskijoita. Laajennuksen vaikutuksia toimialan kasvuun ja kehitykseen on tässä vaiheessa vaikea arvioida. Ala kehittyy kuitenkin voimakkaasti ja on hyvin mahdollista, että osa palveluista yleistyy ja arkipäiväistyy ja ne voivat pitää myös sisällään vähäriskisiä satunnaisasiakkuuksia.

Satunnaisia asiakkuuksia koskevan tulkinnan muodostuminen tulisikin jättää käytännön ratkaisutoimintaan yleisessä rahanpesulain viitekehyksessä. **FinFin esittää, että satunnaisia asiakkuuksia koskeva tulkinta poistetaan MOK-luonnoksesta.**

Fintech Finland ry

Kirsi Suopelto

toimitusjohtaja